

Valsts darba
inspekcija

2018. gada tematiskās pārbaudes kokapstrādes uzņēmumos rezultāti. Nelaiemes gadījumi kokapstrādes nozarē.

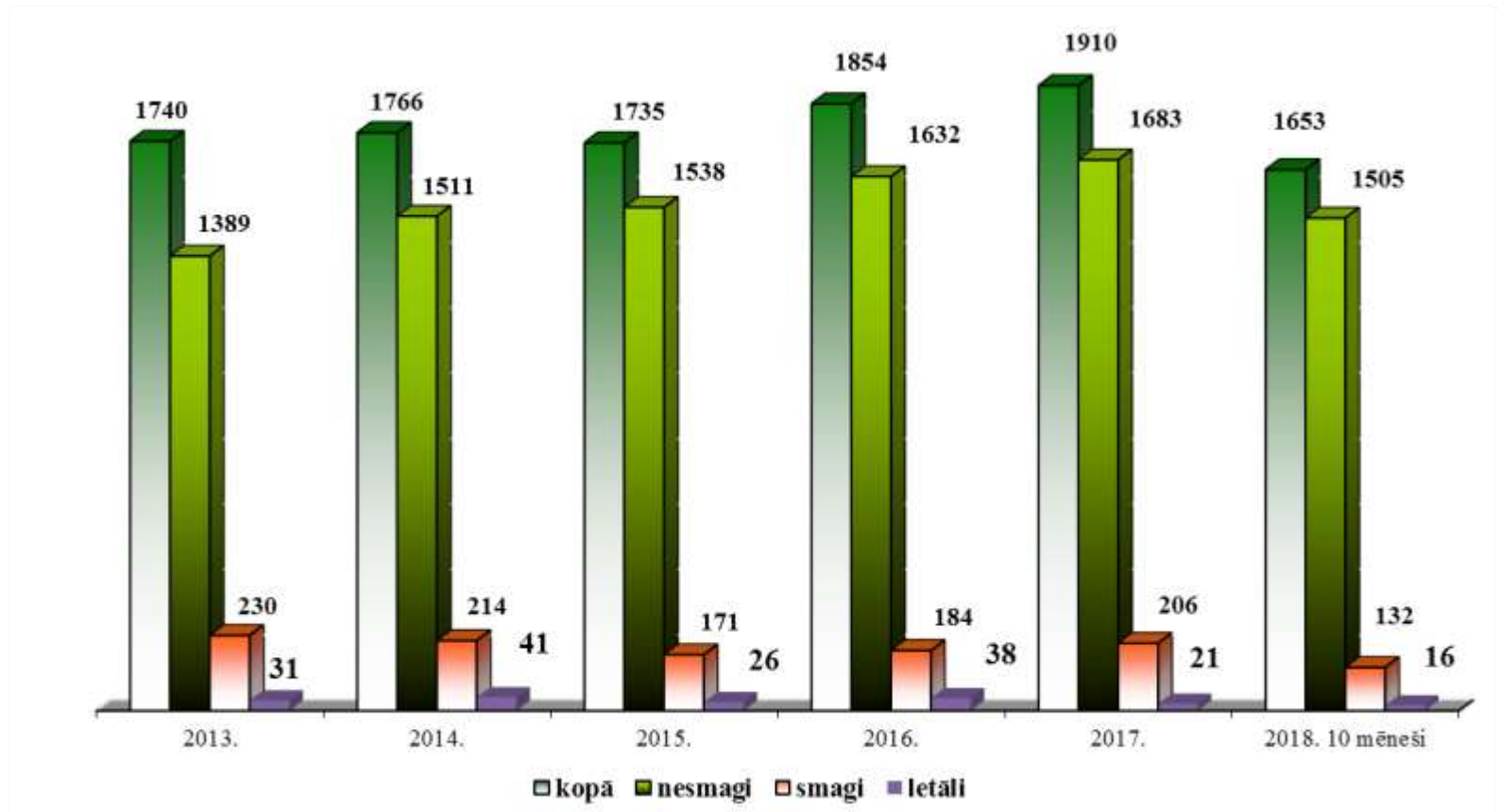
Sandra Zariņa, VDI Darba aizsardzības nodaļas vadītāja
Sandra.zarina@vdi.gov.lv

2018. gada 28. novembris, Rīga

Valsts darba
inspekcija

Izmeklēto nelaimes gadījumu darbā skaita dinamika

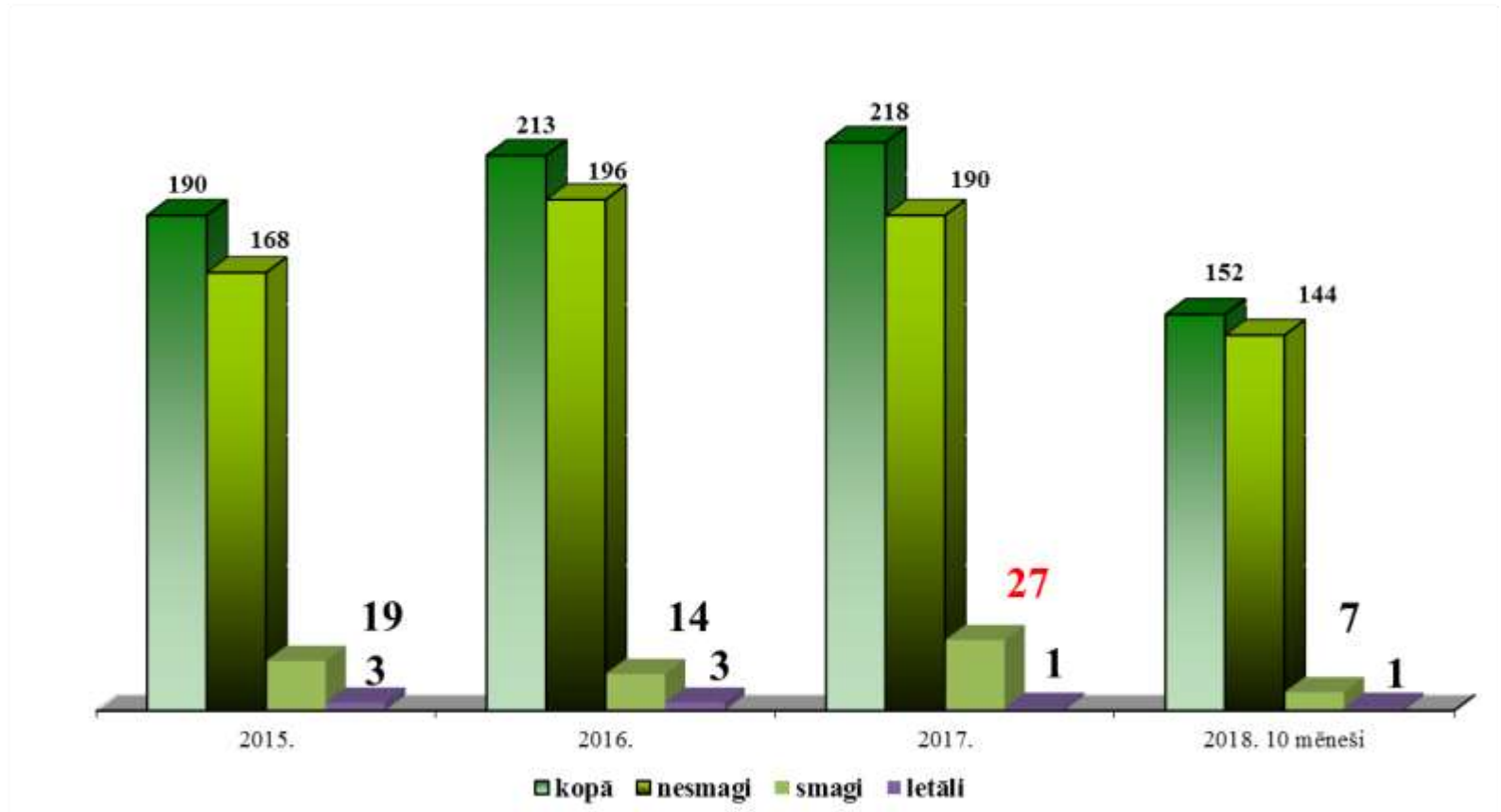

*Par 2018. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

Nelaiimes gadījumi kokapstrādes nozarē

*Par 2018. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

Letālie nelaimes gadījumi kokapstrādes nozarē (2017)

Palīgstrādniekam (59/0) no rīta tika dots uzdevums sazāgēt nomaļus pie garinātājzāga, kurš izgatavots 1993. gadā. Darbu veica vienatnē. Pēcpusdienā kolēģis ieraudzīja, ka zemē guļ strādnieks, kuram uzkrītis virsū garinātājzāģis. Piesteidzās vēl viens kolēģis un cietušais tika atbrīvots, ierodoties NMPD, cietušais nomira.

Izmeklēšanā tika noskaidrots, darbgalda (garinātājzāga) stiprinājuma metāla troses (diametrs 3 mm) pārrāvums, kura vibrācijas ietekmē pakļauta apstākļiem, kas varēja izraisīt tās nolietošanos.

Valsts darba
inspekcija

Letālie nelaimes gadījumi kokapstrādes nozarē (2016)

Palīgstrādniekam (53/0) bija jāveic mežizstrādes darbi. Kokam gāžoties, cietušais sācis skriet koka krišanas virzienā. Krītošais koks uzkrita tieši cietušajam virsū.

Izmeklēšanas gaitā tika konstatēts, ka cietušais nebija apmācīts, nebija iepazinies ar cirmsmas izstrādes tehnoloģisko karti.

Valsts darba
inspekcija

Letālie nelaimes gadījumi kokapstrādes nozarē (2016)

Ražošanas vadītājam (57/0) pēc instrumenta uzstādīšanas uz frēzmašīnas darba galda vārpstas, iedarbināja darba galdu. Pēc liecinieku paskaidrotā darba galds radīja spalgāku - savādāku troksni nekā, kad iepriekš tas tika darbināts. Darba galds tika apstādināts. Pēc liecinieku paskaidrotā - frēzmašīnas darba galds vienmēr pēc instrumenta uzstādīšanas vai darbu uzsākšanas tika iedarbināts un uzreiz apstādināts, lai noteiktu vai instruments rotē materiāla apstrādes virzienā. Pēc tam darba galds tiek atkārtoti ieslēgts, kas tika izdarīts, un cietušais turpināja darbu. Izmeklēšanas gaitā noskaidroti dažādi viedokļi par to, ko viņš īsi pirms negadījuma darīja: plānoja apstrādāt koka sagatavi, izgatavot palodzi, vai veica darba galda iestādīšanu un sagatavošanu darbam.

Darba galda darba vārpstai rotējot, centrālās spēku ietekmē, grieznis izslīdēja, lai gan bija iekļāts starp frēzes galvu un ķīli, virzienā no frēzes galvas centra uz āru, atdūrās rotējot frēzes galvai pret frēzes darba galda virsmas elementiem un sadalījās gabalos. Gabalu trajektorija nav zināma, bet saskaņā ar tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinuma izrakstu, viena šķemba trāpīja cietušajam krūtīs, radot penetrējošu ievainojumu, kura rezultātā cietušais gāja bojā. No frēzes galvas izlidoja arī abi frēzes griežņi.

Nelaimes gadījuma cēlonis bija nekvalitatīvu frēzes nažu izmantošana (nav rūpniecisks ražojums. Izcelsme nezināma). Piespiedēju plāksņu skrūvju, ar kurām frēzes galvā tiek iekļāti frēzes naži, nepietiekama nospiegošana.

Valsts darba
inspekcija

Letālie nelaimes gadījumi kokapstrādes nozarē (2016)

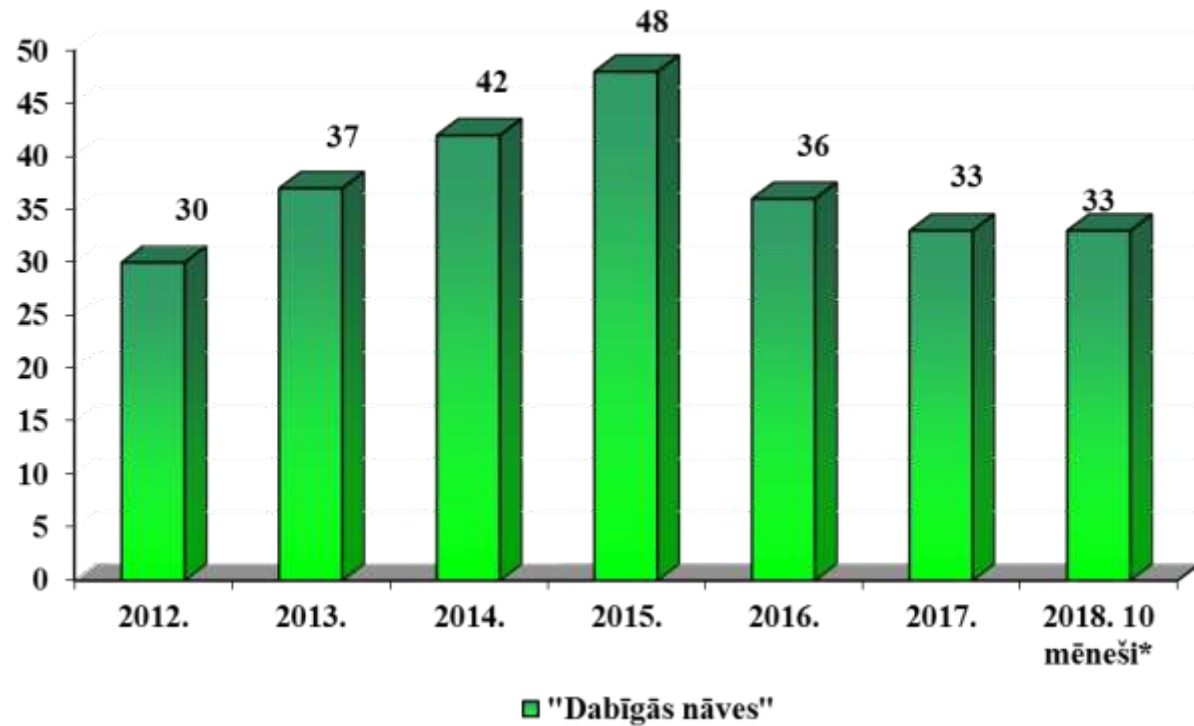
Palīgstrādniekam (57/1) bija jātīra sniegs uzņēmuma teritorijā. Cietušais ap pulksten 17:30 gāja starp divām žāvēšanas kamerām uz lauka tualetes pusi, vienā no kamerām tajā brīdī notika eksplozija, kā rezultātā ar sprādziena trieciena vilni un kameras konstrukcijām nogrūda zemē. Netālu esošie darbinieki dzirdot sprādzienu un pēc tam arī palīgā saucienus steidzās palīgā un atrada zem krāsns apšuvuma materiāliem guļošu strādnieku. No gūtajām traumām mira NMP transportā.

Veicot atkārtotu nelaimes gadījuma notikuma vietas apskati tika atvērta malkas žāvēšanas un pirolīzes kamera kurā notika eksplozija. Sprādzienam bijis lokāls raksturs. Epicentrs bijis pie augšējās dūmcaurules starp pirmo un otro malkas vagoneti. Dūmcaurule būtiski deformējusies triecienspēka ietekmē. Pēc eksperta sniegtā atzinuma, tas liecina, ka sprādziens radās, piemēram, no kāda pirotehniska priekšmeta vai neliela gāzes balona, kas iepriekš ievietots šaurajā spraugā starp otro vagoneti un augšējo dūmcauruli. Sildvirsmas temperatūra varēja būt lielāka par +200 °C.

Valsts darba
inspekcija

"Dabīgās nāves" gadījumu skaits

* Operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

2018. gada tematiskā pārbaude kokapstrādes uzņēmumos

- Uzņēmumu atlase pēc specifiskiem kritērijiem;
- Informatīvās vēstules darba devējiem, nozares asociācijām
- Paškontroles veidlapa darba devējiem kokapstrādes nozarē pieejama VDI mājas lapā arī šobrīd:

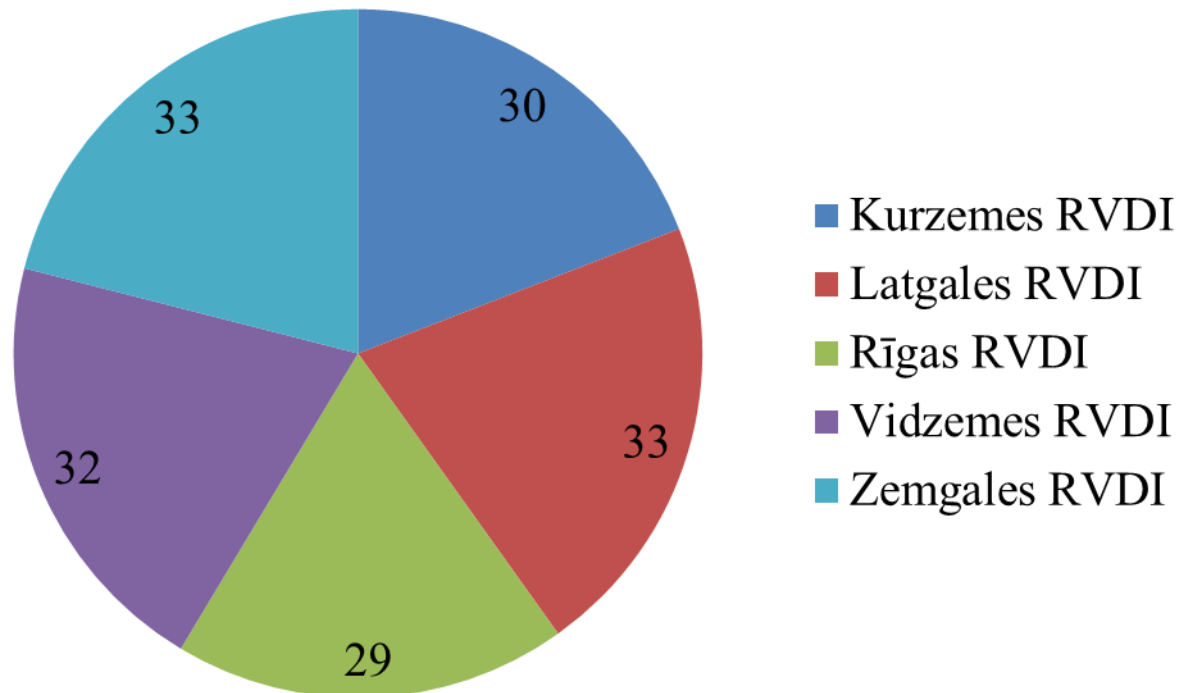
<http://vdi.gov.lv/lv/Par-mums/svarigakais-par-parbaudem/paskontrole-kokapstradei/>

Valsts darba
inspekcija

Tematiskā pārbaude kokapstrādes uzņēmumos notika no 05.02.2018.- 09.03.2018.

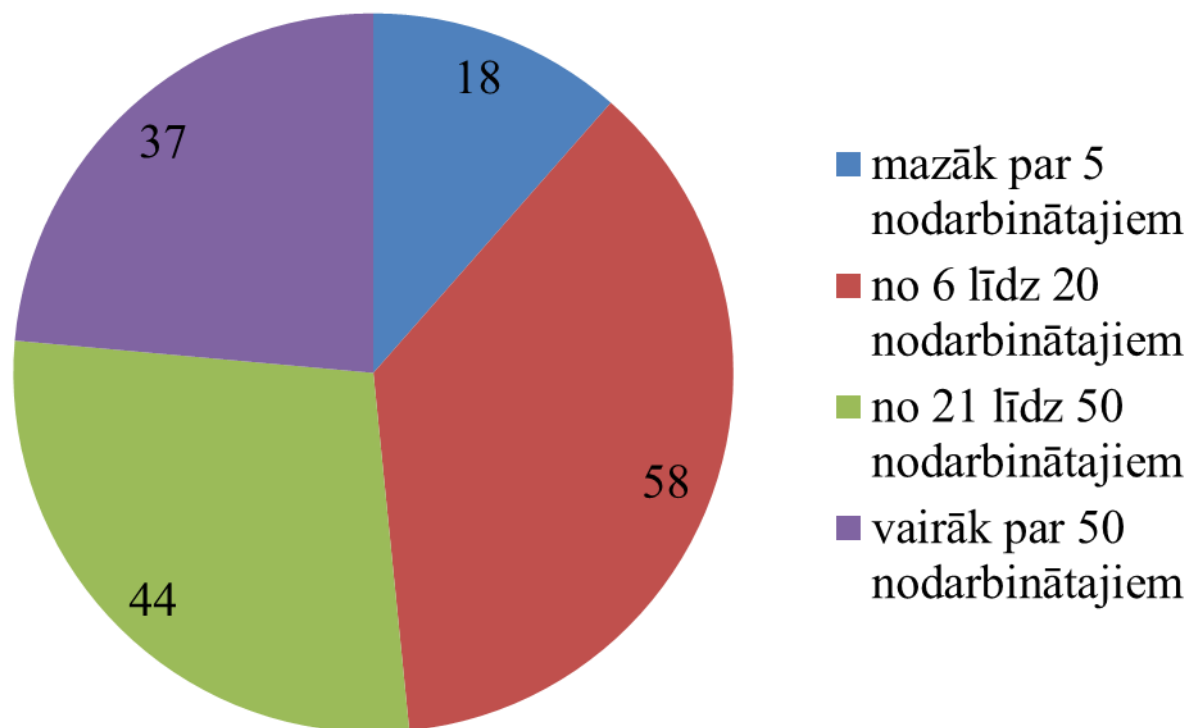
Kopā tika pārbaudīti 157 uzņēmumi, to
sadalījums pa reģioniem:

Valsts darba
inspekcija

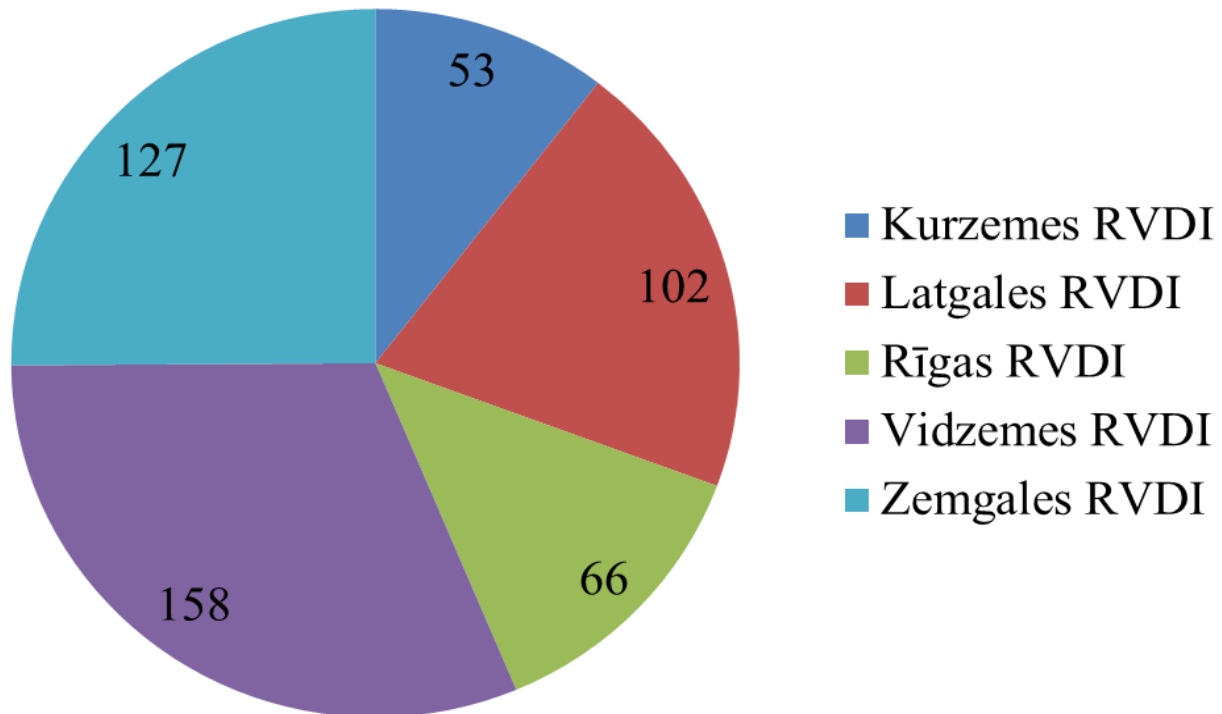
Pārbaudīto uzņēmumu un struktūrvienību skaits pēc nodarbināto skaita kokapstrādes nozares uzņēmumos

Valsts darba
inspekcija

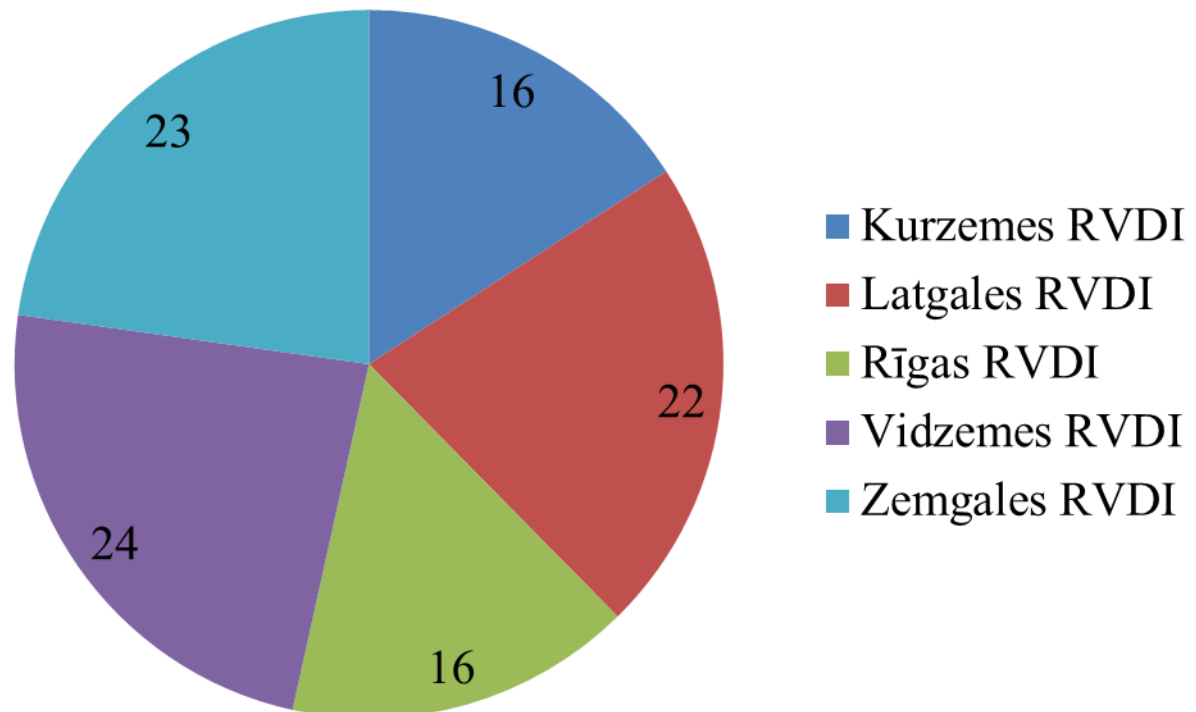
Tematiskajā pārbaudē konstatēto pārkāpumu skaits pa reģioniem kokapstrādes nozares uzņēmumos

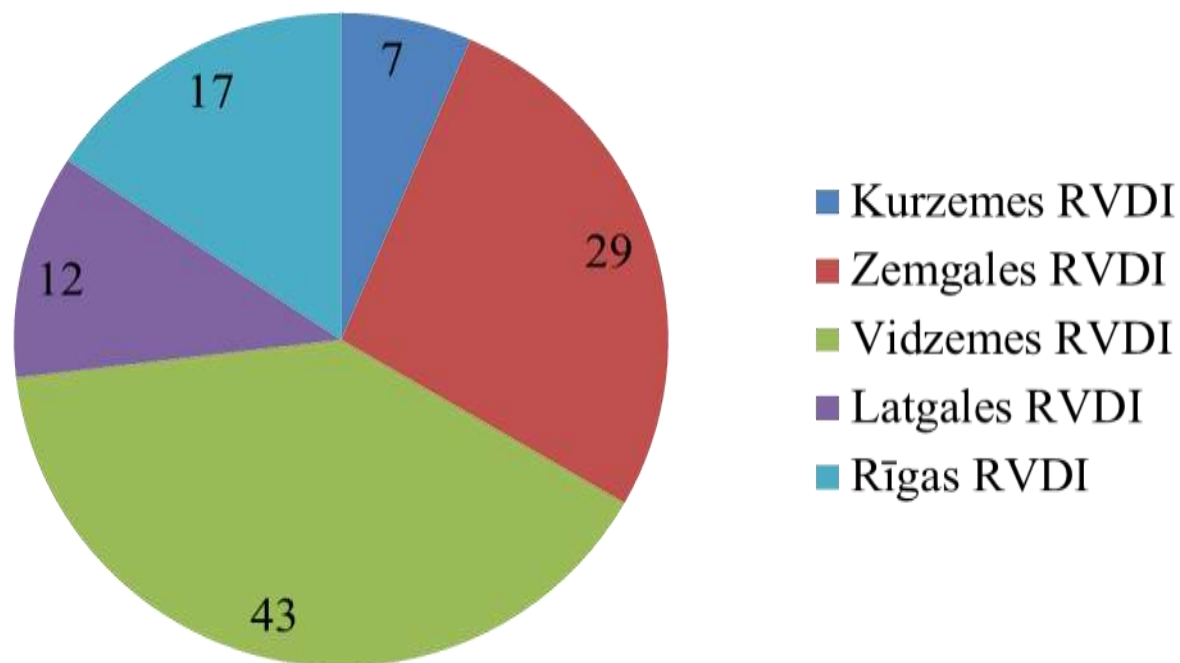

Valsts darba
inspekcija

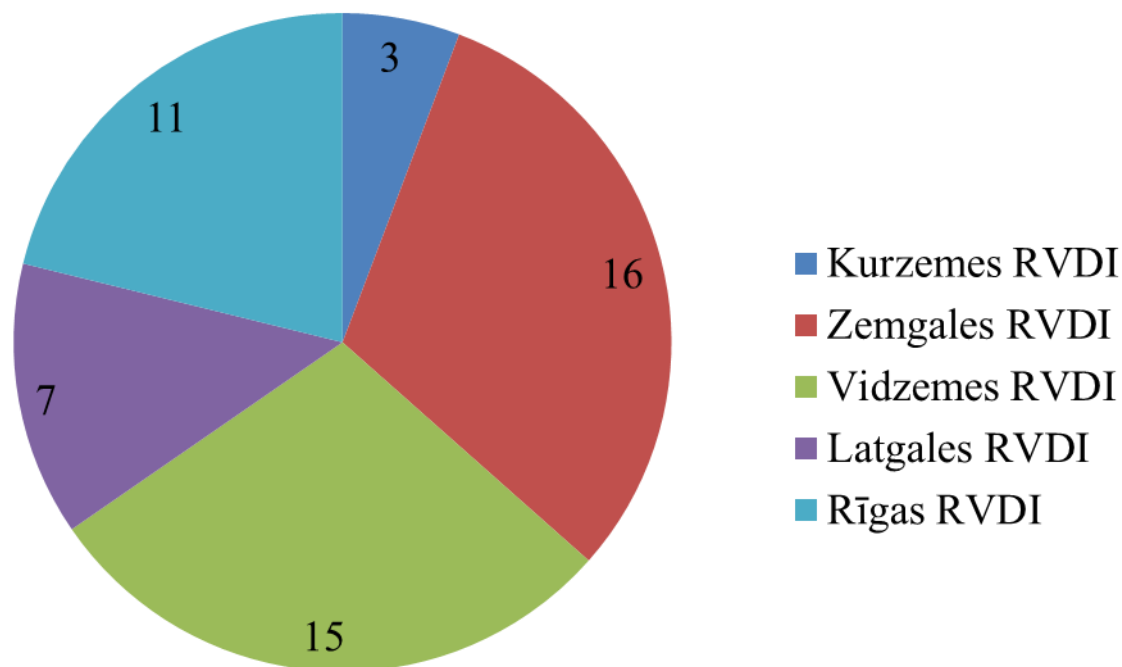
Tematiskajā pārbaudē izdoto rīkojumu skaits pa reģioniem kokapstrādes nozares uzņēmumos

Veiktajās pārbaudēs kokapstrādes nozares uzņēmumos visbiežāk ir pārkāpti MK noteikumi Nr.660 «Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība»

Veiktajās pārbaudēs kokapstrādes nozares uzņēmumos visbiežāk pārkāpti MK noteikumi Nr.359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās"

Valsts darba
inspekcija

Secinājumi

- **Regulāra iekšējā darba vides uzraudzības nodrošināšana;**
- **Individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana darba procesā;**
- **Regulāra un kvalitatīva nodarbināto apmācība un instruēšana darba aizsardzības jautājumos;**
- **Atbilstoša tehniskajām prasībām darba aprīkojuma lietošana.**

Iespējas uzlabot darba vidi un darba kultūru

**ESF projekts: "Uzlabot darba drošību, it īpaši
bīstamo nozaru uzņēmumos"**

<http://www.vdi.gov.lv/lv/projekti/esf/>

Konsultatīvais atbalsts darba devējiem (DVRN, laboratoriskie mērījumi, DA apmācība (pamatlīmenis un specializācija))

Sadarbības partneru – LBAS, LDDK, RSU DVVI izglītojoši informatīvās aktivitātes

Sabiedrības informēšanas aktivitātes

Valsts darba
inspekcija

Paldies par uzmanību!